

Beiktatták az új kunkapitányt

Két éven át a kunmadarasi Barta Sándor gazdálkodó az új nagykun kapitány.

Május 18-án ünnepélyes keretek között iktatták be a XV. nagykunkapitányt, így 2005 után újra Kunmadaras adja a nagykunkapitányt, aki Győrfi Lajos, Berekfürdő regnáló kapitányától vette át a tisztséget. A kunkapitány személye 300 évvel ezelőtt az önállóság, az önkormányzatiság jelképe volt, mára a kunságban élők összetartozását, a kun hagyományok, a kun kulturális örökség továbbvitelét szolgálja.

Az ünnepségen részt vettek a kiskun-, a nagykun- és a jászkapitányok, feleségeikkel és több hagyományőrző civil szervezet tagja is képviseltette magát. A kun miatyánkot Vetrő Viktor mondta el, majd Balogh Marianna polgármester köszöntötte a vendégeket. Őt F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke, Hubai Imre, a vármegyei közgyűlés elnöke és dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő köszöntője követte. Mindhárman arról szóltak, mennyire fontos, hogy a kunok megőrizték és tovább is adják a fiatal generációknak a hagyományaikat, szokásaikat.

Három évig látta el a nagykunkapitányi teendőket Győrfi Lajos szobrászművész, Berekfürdő kunkapitánya, aki a jelenlévők előtt számolt be az elvégzett munkájáról, majd ajándékot vett át a jász, kiskun és nagykunkapitányok képviselőitől. Ezután a polgármester ismertette a Nagykun Hagyományőrző Társulás 2024 februári döntését, amelyben elfogadták Barta Sándor személyét a XV. kunkapitányi címre, majd bemutatta a helyi gazdálkodót.

A kapitányi esküt Kecze István, a Nagykun Hagyományőrző Társulás elnöke fogadta, a kinevezési tanúsítványt Balogh Marianna, F. Kovács Sándor a kapitányi medált, Győrfi Lajos a kapitányi pecsétet, Smuta Zsolt emeritus jászkun főkapitány a kapitányi szablyát, Hubai Imre a kapitányi kulacsot adta át számára. Az ünnepség végén a jelenlévő kapitányok hintóval tettek tiszteletkört a településen a beiktatott XV. nagykunkapitánnyal közösen.

Barta Sándor újonnan beiktatott nagykun kapitánynak gratulált F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke (felső kép) és dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő is

„Évszázadokra jelet hagytunk ma itt a jövő nemzedékeinek”

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn!” - ezzel a Széchenyi István idézettel köszöntötte a jelenlévő kiskun-, a nagykun- és jászkapitányokat, hagyományőr-zőket, valamint a meghívott vendégeket Molnár János berekfürdői polgármester, majd a redemptios park létrejöttét ismertette, amelyet Győrfi Lajos szobrászművész, regnáló bereki nagykunkapitány beiktatásakor ígért meg.

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke beszédet azzal kezdte, hogy Berekfürdő ugyan a Nagykunság legfiatalabb települése, de méltón és szépen őrzi hagyományait és most jelet állít, hogy ez a föld a kunoké volt és lesz.

- Ragaszkodnunk kell a földhöz, úgy, mint ahogy a fának a gyökereivel kapaszkodni kell, hogy ne fúj-hassa szél, ne téphesse vihar, ne dőlhessen ki! S mi, nagykunok ebben a parkban jelet hagytunk, jelezzük azt, hogy nemcsak mi vagyunk, itt vannak a kiskun és a jász testvérek is, hiszen tudjuk, hogy néha a vérnél szorosabb kötődést jelent a közös sors, élet, szenvedés. Ebben a parkban érezzük a keleti puszták érzését, a szél fúvását, azokat a dallamokat, illatokat, amelyeket messzi, keleti sztyeppékről hoztak őseink. Évszázadokra jelet hagytunk ma itt, aki elmegy az emlékpark mellett, annak eszébe vésődik, hogy kik voltunk, vagyunk és leszünk még hosszú évszázadokon keresztül - fogalmazott az elnök.

Ván Jenő jászkun főkapitány is elismeréssel szólt az emlékparkról. Az 1745. május 6-ai eseményeket dr. Bartha Júlia etnográfus idézte fel. A Kun bálvány Győrfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész, emeritus jászkun főkapitány; a Kiskun világfa Varga Ferenc emeritus kiskunkapitány; a Jászkun emlékoszlop Dávid Sándor emeritus jászkapitány; a Redemptios emlékkő Győrfi Lajos szobrászművész, regnáló nagykunkapitány, a Kunkapu Nagy András emeritus nagykunkapitány, valamint Király Ferenc és Czupp Pál népi iparművészek felajánlásának köszönhetően került a parkba.

DE

Nemzeti összetartozásunk jelképe

A nemzeti összetartozás és a kunok betelepülésének emlékére ünnepélyes keretek között avattak emléktáblát június 1-jén Kunhegyes külterületén, a Nagy-Purgány-halmon felállított emlékműnél.

E hely jelentősége, hogy hajdanán itt telepedtek le a kunok ősei.

Az ünnepségen Hubai Imre, a vármegyei közgyűlés elnöke köszöntötte a résztvevőket.

– *A mai nap alkalom arra, hogy a nemzeti összetartozás alkalmából emlékezzünk őseink betelepülésére, akik 1239-ben érkeztek ebbe a térségbe* – emelte ki köszöntőjében. Hubai Imre Csaba, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vármegyei elnöke, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gazdakörök Szövetségének vezetője arról beszélt, hogy a tábla emlékeztet arra, hogy közel nyolcszáz évvel ezelőtt telepedtek le kun őseink, és ezen a helyen, Kolbázszerk településen „raktak tüzet és ütöttek tanyát”. Arról is beszélt, az 1500-as évek végén a kunok a sok zaklatás után nem erre a helyre települtek vissza, hanem a mai Kunhegyesre. Mint mondta, ennek az emléktáblának a felavatásával és a felállított kunkapuval, melyet keletre tájoltak be, állítanak történelmi emléket a jeles eseménynek. Mindez a tervek szerint kiegészül majd Györfi Sándor szobrászművész alkotásával, melyet közadakozásból szeretnének rövid időn belül elkészíteni, és októberben ezen a helyen felállítani.

– *Egy csodálatos helyen állunk, melyet talán nem túlzás szent helynek nevezni* – hangsúlyozta F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke. Amikor a betelepülő kunok megszállták ezt a területet, első létrehozott településük Kolbázszerk volt. Sokan nem tudják, de a kolbáz kun nyelven mást jelent, nem az ételt, hanem ez egy összetett szó. A „kol” a kezét jelenti, a „baz” pedig a fejet. Együtt pedig azt jelenti: fővezér. Kolbázszerk település tehát vezéri központ volt a Nagykunságban. – *Erről a halomról lehet, hogy nem ezt a tájat, a szántókat látták, de a vezérek innen néztek szét, így nekünk kötelességünk ezt a helyet szentként, ünnepi helyszínként tisztelni. Ez az a hely, ahol lendületet tudunk venni, ahonnan elindulunk és a hova megérkezünk. Kívánom azt, hogy az utánunk jövő generáció is jöjjön ki ide, és érezze azt, amit mi!* – tette hozzá.

Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő megjegyezte, azért gyűltek itt össze, hogy az összetartozást erősítsék, és üzenetet fogalmazzanak meg a következő nemzedéknek, a jövőt ugyanis az ilyen közösségekre alapozva lehet építeni, majd dr. Pintér Zoltán Árpád történész segítségével a kunok történetét is felidéztek a résztvevők. Az ünnepségen Barta Júlia etnográfus is tartott egy előadást.

A karcagi Pusztai Róka Hagyományörző Egyesület tagjai korabeli lovas virtusokat elevenítettek fel a látványos bemutatón, majd tárogatómuzsikával kísérve lehullt a lepel az emléktábláról, amelyet Váradi László református lelkész áldott meg.

300 éve született Fabriczy Kováts Mihály

Május 10-én emlékezett meg Karcag a város katonahős szülöttéről, Fabriczy Kováts Mihályról születésének 300. évfordulója alkalmából.

A Kováts-kapunál a megemlékezés a Kováts Mihály Huszárbandérium bevonulásával vette kezdetét. A megjelenteket Pánti Ildikó önkormányzati képviselő köszöntötte.

- *Kováts Mihály élete és hősi halála bizonyítja, hogy méltó rá az utókor emlékezete. Szép hagyomány, hogy itt, az emlékparkban, azon a helyen, ahol a legendás kapitány szülőháza egykoron állott, emlékezünk. Valahányszor megállunk emlékhelye előtt, a hófehérre meszelt falrészlet a nyitott kapuval átemel bennünket a legendás huszárezredes gyermekkorába. Fontos, hogy a legnagyobb tisztelettel éltsük emlékét és őrizzük a rendkívüli katona tisztességét és helytállását.* Emlékező beszédet dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő mondott.

- *Fabriczy Kováts Mihály az egyik leghíresebb karcagi, az egyik leghíresebb magyar huszár és katona, akit talán Amerikában még jobban ismernek, mint itt, Magyarországon. Igazán kalandos életút az övé. 1978. január 6-án, amikor Cyrus Vance amerikai külügyminiszter hazahozta a Szent Koronát a magyar nemzetnek, akkor hívta fel a figyelmet arra, hogy van Amerikában egy megbecsült magyar katona, Fabriczy Kováts Mihály, aki karcagi származású. Emlékét ápolnunk és őrizniünk kell, kitartása és emberi kvalitása példaképként kell, hogy álljon mindannyiunk előtt. Azért vagyunk itt, hogy értékeinket fenntartsuk és továbbra is erős közösség legyünk a jövőben is.*

A beszédek után koszorúzásra került sor. A Kunszövetség képviseletében F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, elnök, a Nagykun Közéleti Hagyományőrző Egyesület nevében dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, az egyesület elnöke, a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület nevében dr. Pintér Zoltán Árpád elnök és Plósz Csilla Margit titkár helyezték el koszorút az emlékkapunál.

300 éve született Fabriczy Kováts Mihály

A Karcagi Kováts Mihály Általános Iskolánál folytatódó díszünnepségen Szepesi Tibor köszöntötte a megemlékezőket.

- Karcagnak, a Nagykunok központjának története a 18. századig nyúlik vissza. A kunok az ázsiai törökség kipcsak ágából származnak, ősünk magyarországi letelepedésük után keresztény hitre tértek, beilleszkedtek a rendi társadalomba, magyarra váltak, de kiváltságos népként fegyverrel szolgálták a királyokat, küzdöttek, hogy megőrizhessük magyarságunkat, megőrizhessük szabadságunkat, mert tudták, hogy a függetlenségünknek nem lehet ára, annak értéke van. Fabriczy Kováts Mihály a hazaszeretetet, a szülőföld tiszteletét, a szabadság utáni vágyat, az azért való küzdeni akarást már gyermekkorától megtapasztalta. A tehetséges, kiemelkedően művelt, de kalandvágyó katona közel 40 évet szolgált huszárként. Neve egybeforrt az Egyesült Államok függetlenségi harcaival, de mindig megmaradt szabad embernek és magyarnak, aki a számára legkedvesebb vidéket a legjobb képességeivel védte egész élete során.

Ünnepi beszédet mondott **Szalay-Bobrovniczky Kristóf** honvédelmi miniszter.

- A Magyar Honvédség és a magyar katonai erők fejlesztésével megbízott polgári vezetőként meggyőződésem, hogy a huszár lelke ma is él, az mi vagyunk, itt él bennünk, csak a technika, a környezet változott körülöttünk, de ugyanaz a lélek kell, hogy munkálkodjon bennünk, mint amilyen munkálkodott bennük. Fabriczy Kováts Mihály szolgált a francia hadseregben, aztán Nagy Frigyesnél, de mindig magyar ruhában és magyar huszárok között. Elment Amerikába, a szabadságért harcolni, lengyel barátjával, Pulaski gróffal az amerikai függetlenségért. A magyar huszár ma is él a fiatalokban akik a katonai pályát választják, működik a Nádasdy huszárosztály, van lovas huszár alakulat a magyar hivatásos haderőben.

A Kováts Mihály emléktáblánál a Kunszövetség képviselőjében F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a szövetség elnöke; a Nagykun Közéleti Hagyományörző Egyesület nevében dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, elnök; a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesület nevében dr. Pintér Zoltán Árpád elnök és dr. Örlös László, a Nemzeti Közszerződési Egyetem John Lukacs Intézetének szakértője koszorúzott.

A Városháza dísztermében **dr. Pintér Zoltán Árpád** egyesületi elnök előadásában méltatta a huszárezredet. **Hegmanné Nemes Sára**, a Magyar Posta Zrt. alelnöke bemutatta a május 10-én kibocsátásra került postai emlékbélyeget és díszborítékot, amit első napi pecséttel és kézjeggyel látott el Szepesi Tibor polgármesterrel és dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselővel.

A Colonel Michael de Kováts Society of America tagjai a két világháború között Kováts Mihály tiszteletére egy katonai indulót komponáltak, amelynek angol szövegét Szabó László szerezte, a megzenésítést dr. Horváth Gyula végezte. A kottát 1937-ben küldték haza Magyarországra. A 300 éves évforduló tiszteletére a kottát rézfúvós kvintettre hangszerelte Plósz Csilla Margit, a Karcagi Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója. A Colonel de Kováts March című katonai indulót bemutatta a Nagykun Honvéd Banda rézfúvós kvintettje.

Tanácskoztak a kis- és nagykunok

Április 21-én tartotta éves közgyűlését a karcagi Lovagi udvarban a Kunszövetség.

A napirendi pontok megtárgyalása előtt a jelenlévők egy perces néma felállással tisztelegtek a közelmúltban elhunyt tagtársaik emléke előtt.

F. Kovács Sándor, országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke elmondta, az egyesület hagyományörző és értékteremtő munkája évről évre egyre határozottabb szerepet tölt be hazánk kulturális életében, s biztosítja a kunok megmaradását a Kárpát-medencében, majd ismertette a tavalyi évben az egyesület által is támogatott kis- és nagykun rendezvényeket, amelyet a tagok egyhangúlag elfogadtak éppúgy, mint 2023. évi működésről és a gazdálkodásról szóló beszámolót, amelyet **Kun Csaba**, a Felügyelő Bizottság elnöke ismertetett, majd megszavazták a 2024. évi terveket is, amelyek között több fesztivál támogatása is szerepel. A jelenlévő tagok több, a közeljövőben megrendezésre kerülő karcagi, budapesti, berekfürdői eseményre is meghívták a tagtársaikat.

F. Kovács Sándor elnök ajándékkal köszöntötte azokat a tagokat, akik a közelmúltban megyei és országos elismerésben részesültek. A közgyűlés végén dr. Bartha Júlia etnográfus mondta el a kun miatyánkot.

Huszártalálkozó Kisújszálláson

Április 20-án a kisújszállási Horváth tanya adott otthont a III. Nagykun Huszártalálkozásnak.

A csapatokat **F. Kovács Sándor** országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke köszöntötte. - *Amikor Kisújszállásra eljövök hiányérzetem van, mert rövidebb a Nagykun Huszár Bandérium huszárjainak sora mint kellene, hiányzik egy ember, Horváth György. De ma itt mi, nagykunok, hagyományörzők tehetünk arról, hogyha nem is olyan, de hasonló, vagy talán jobb legyen a huszárcsapat, hiszen magyarságunk értékét nyelvünk, hazánk és azok a hagyományaink adják, amelyek több mint 1100 esztendőn keresztül megőriztek bennünket a Kárpát-medencében. Kívánom, hogy ezeket az értékeket úgy őrizzük meg, hogy amikor utódainknak továbbadjuk, ne kevesebbet, többet adjunk belőle, hiszen úgy gyarapszik a nemzet, a haza.*

Vitéz Györfi Villám András hagyományörző dandártábornok és Székely Tibor hagyományörző huszárezredes, a Magyar Huszár és Katonai Hagyományörző Szövetség elnöke is úgy fogalmazott, nagyon szép hagyománnyá vált mára a kisúji huszártalálkozó.

Húszévesek voltak

Május 4-én került megrendezésre a Kun Hagyományok Napja a karcagi Kecskeri-pusztán.

A megjelenteket **Bene Sándor**, a Pusztai Róka Nomád Hagyományörző Egyesület elnöke köszöntötte.

- *A rendezvényünk célja az, hogy igényt teremtsünk arra, hogy az őseinktől megörökölt nagyszerű hagyományainkat és kultúránkat együtt itt átélhessük a mai napon is. Ez egy jó kezdeményezés, amit nagyon sokan támogatnak, melyet jól mutat a háttérben meglévő társadalmi összefogás. Egyesületünk húsz évre tekint vissza, idén ünnepeljük fennállásunk 20. évfordulóját, amire 20 lovas harci bemutatóval készültünk, fogadják olyan szeretettel, amilyen szeretettel mi adjuk ezt Önöknek.*

A rendezvényt **Szepesi Tibor**, Karcag polgármestere nyitotta meg.

- *Számtalan olyan hagyomány létezik, amely velünk van a mindennapokban, amelyet többen gyakorolnak, de nagyon sok olyan van, amellyel nem találkozunk minden nap. Ilyen ez a rendezvény is, hiszen lovas nomád játékokat csak ritkán láthat az átlagember. A városban működő civil szervezetek közül kiemelkedik a Pusztai Róka Nomád Hagyományörző Egyesület, hiszen egy külön rendezvényen mutatják be mindazt a tudást és hagyományt, amit ők nap mint nagy gyakorolnak, megélik és szeretnék átadni nekünk, karcagiaknak, nagykunságiaknak.*

Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő a megelevenedő hagyományokról beszélt.

- *Egy húszéves évfordulót ünnepünk ma, amelyhez szívből gratulálok, hiszen az egyesület két évtizede foglalkozik a régi pusztai népek, a kun örökség életben tartásával, továbbadásával, ami egy nagyon nemes feladat. A magyar Alföld közepén, a Nagykunság szívében, Karcagon, ezen a gyönyörű helyen állva hatalmába kerít bennünket az ősök örökségének hangulata, amely megelevenedik a viseletekben, a harcokban.*

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke a hagyományörző szerveződések fontosságát emelte ki.

- *Körbenézve lovas harcosokat látok, akik megelevenítik ősi hagyományainkat. Fontos, hogy megőrizzük közös kincseinket: a kultúránkat, szokásainkat, nyelvünket, hagyományainkat, amelyhez elengedhetlenek az olyan szerveződések, mint a Pusztai Róka Egyesület.*

A Kunszövetség Sudár István-émlékdíjjal jutalmazta **Kiss Gergelyt**, a Pusztai Róka Nomád Hagyományörző Egyesület tagját a hagyományörzés területén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként. **Bene Sándor** pedig egy ezüst hegyű, a nagykunok címerállatát ábrázoló nyílvevőt vett át a Kunszövetség elnökétől.

Alkotótábor Kunmadarason

A nagykunsági verticsipke és a nagykunsági szűrhimzés feldolgozásának lehetőségei a 21. században - IV. Konferenciával egybekötött tervező- és alkotótábor volt Kunmadarason 2024. június 24-28. között.

A Kézműves Örökség Egyesület Kunmadarason tartott táborában nyitásként az első nap konferencia hangolt rá minden érdeklődő „táborlakót” a hétre. A meghívott előadások a témába vágóak voltak, némelyik kis kitekintést engedett: höveji csipke és a szolnoki csipke jelenébe.

A konferencia kísérő programja a témával kapcsolatos kiállítás: az elmúlt táborban tervezett és azóta megvalósításra került himzések, szücs-himzések, a meghívott előadók kézimunkáinak, alkotásainak kiállítása, valamint interaktív höveji és szolnoki varrott csipke és nagykunsági verticsipke bemutató volt.

Köszöntő beszédet mondott: Balogh Marianna, Kunmadaras polgármestere és Gőz András, a József Attila Művelődési Központ igazgatója. A konferenciát és a tábor megnyitotta dr. V. Szathmári Ibolya néprajzkutató, a debreceni Déri Múzeum nyugalmazott igazgatója.

Előadások: Vargáné Molnár Zsuzsanna, Hövej polgármestere: A höveji csipke jelene. Tóth Béláné, szolnoki csipkekészítő: A szolnoki csipke újjáélesztése. Erdei Lilla, néprajzkutató: A nagykunsági verticsipke és annak felhasználása a 21. század ruházatán, Szentpéteri Flóra etnográfus: Verticsipke készítő a Nagykunson, Nagy Sándorné nagykunsági verticsipke készítő: Gondolatok a kunmadarasi verticsipke múltjáról – személyes élmények, Kustán Melinda textiltervező iparművész: A Nemzeti Színház himzett függönye, Bán Andrea etnográfus, PhD aspiráns: 21. század szűr-készítői, dr. V. Szathmári Ibolya etnográfus, a debreceni Déri Múzeum nyugalmazott igazgatója: A szűrök ornamentikájának népi szemlélete a zsűriztetési kritikák betartásához, Bak Zoltán, Faragó Mária szűr-készítők: Szűr-készítés napjainkba: rátétes és himzett cifraszűrök, Jenei Anikó himző népi iparművész, szakoktató: Szűrhimzések, csipkék tervezése, tábori előzetes. Hála és köszönet az előadóknak, hogy elfogadták a felkérést és előadásukkal emelték a konferencia értékét.

Tábori második napon a munka megkezdődött, a tervezés folyamata beindult. A nagykunsági szücs-himzés tervezési munkálatait Faragó Mária himzett szűr-készítő és Jenei Anikó himző, népi iparművész, valamint a nagykunsági verticsipke ornamentikájának továbbgondolását a viseletekre való tervezésben Tóth Bogi csipkekészítő népi iparművész tanácsai segítették.

Bak Zoltán rátétes szűr-készítő a rátétes díszítmé-

nyek készítését mutatta, tanította. Délelőtt még volt lehetőség a höveji csipke varrásának technikáját tanulni, esti házi feladat, amit mindenki megoldott, hogy otthon kell egy 5x5 cm-es négyzetbe tervezni egy motívumot. A harmadik nap reggel azzal vette kezdetét, hogy az oktatók jóváhagyása után mindenki elkészítette magának a tervezett saját sálgyűrűjét. A tervezés tovább folytatódott és eleinte homály fedte, hogy miért olyan és akkora formákba (hegyes-, tompa háromszög, téglalap, négyzet), kell tervezni a mintákat, a végén lekerült a lepel a titokról...a tábor vége felé már kirajzolódott, nemcsak mindenki számára az oktatók által "kiadott" feladat, de az is, kinek milyen lesz a kosztüm himzett díszítménye a nagykunsági szűrhimzés ornamentikáját felhasználva.

A lelkes alkotó közösségünk ontotta a szebbnél szebb mintaterveket. Hihetetlen termékeny volt a társaság. Az ügyesebbek gyalpúlcra, nagykunsági szűrhimzéses díszítménnyel tervezett övbetétbe is hozzákezdhetek. A "csipkések" sem tétlenkedtek, az oktatás és a tervezés ott is a megvalósulási szakaszba lépett. Közös élményként, Tóth Bogi vezetésével, elkészítettek egy „csavart rózsá” csipke csodát, 16 kéz munkája van a kis emlékből.

A pihentető percek slágere a szűr-rátétes neszeszer készítése volt. Külön köszönet Bak Zoltán szűr-rátétes szűr készítőnek a türelméért. A hét elején tanult höveji csipke varrása is a pihentető percek kitöltését szolgálta. A höveji himzők "hiányát" pótolta és a segítséget Kisné Rózsika KÖE himző adta. Voltunk a Kossuth-házban és szalonnát is süttünk.

Ez a tábor a CSÓRI Alap, a kisújszállási Vigadó, Kunhegyes, Kunmadaras, Karcag, Törökszentmiklós önkormányzatok és a Kunszövetség támogatásaival valósult meg.

A táborról készült több száz fotót a KÖE facebook oldalán lehet megnézni:

<https://www.facebook.com/kezmuveshaz.torokszenmiklos>

Bán Andrea

A Táncoló Tulipán Nagykunsági Kunhímző Egyesületről

Törekvésünk kezdettől, hogy ország-világnak megmutassuk a Nagykunság „szőrhímzését”, amely rövid idő lefolyása alatt méltatlanul eltűnt a köztudatból. A 2000-es évekig, a Háziipari Szövetkezeti rendszer gondoskodott népszerűsítéséről és értékesítéséről, bár így iparművészek által eléggé áttervezett változatait ismerhette meg a nagyközönség. A szövetkezeti rendszer után csak bűvópatakként ott-hon, egyénileg hímezték az idős asszonyok.

Kunhímző egyesületünk vezetője Nagy-Pálné Pádár Ágnes, a fővárosból vándorolt vissza Karcagra gyökereihez, a kunok hagyományaihoz, így kézművesként kereste a kapcsolódási pontot szülővárosával. A szövés vastagabb gyapjú fonalait cserélte le a finomabb hímzőfonalra és kezdte felkutatni a kunhímzéseket.

Karcagon 2012 óta hímeznünk csoportosan, akkor 3-4 fővel kezdtük. Mint minden kunhímző, mi is a „házi iparis” mintákat találtunk meg először. Később, amikor már különbséget tudtunk tenni az eredeti és áttervezett között (főleg interneten fellelhető múzeumi képek alapján), áttértünk a régi, 2-300 éves párnavégek újrakhímzésére, amelyek meglepően letisztult, egyszerű kompozíciójú minták! Szembetűnő volt a színeknél, mennyivel élénkebbek lehettek régen, hiszen a pirosak, kék, sötétbarnák nagyon erősek maradtak a 200-300 éves múzeumi darabokon is. A „szabadrajzú minták” csak növényeket ábrázolnak, azokat inkább stilizált formában. A színek finom átmenete látható ma is a piros-tól a rózsaszínig és a barna legvilágosabb árnyalatától a „majdnem feketéig”. 2017 óta már csak eredeti forrásokból származó mintákat szeretnénk megismertetni a nagyközönséggel.

A népszerűsítés és a támogathatóság érdekében 2021-ben hoztuk létre kunhímző csoportunkból a Nagykunsági Kunhímző és Hagyományörző Kéz-

műves Egyesületet 15 fővel. 2024-re 18-ra gyarapodtunk. A karcagiak mellett 2 fő berekfürdői, 2 fő budapestiként hímez velünk.

Kiállításokra, bemutatókra készítjük hiteles kunhímzéseinket. Ezen kívül eladásra /megrendelésre is, hiszen fontos, hogy látható, elérhető, kézbe vehető, ajándékozható legyen a munkánk. 2021 óta pályázhatunk is támogatásokra, amelyeket hímző alapanyagokra, eszközökre, kiadványok, reklámanyagok készíttetésére használunk fel.

2024 tavaszán a Nagykunság több településén megrendezett kunhímzés és viselet bemutatókon vettünk részt. Budapesti tagjaink révén májusban a Soroksári Helytörténeti Gyűjtemény hívta meg kiállításra egyesületünket. Júliusban a Hungarikum bizottság által szervezett Helyi értékeket bemutató mártfői kiállításán mutatkoztunk be. Augusztusban a Mesterségek Ünnepe, szeptemberben a Magyar Kézművességért Alapítvány pályázatán országos kiállításokon volt látható a karcagi kun hímzés. Decemberben egy budapesti adventi workshopra is eljutottunk. Rendszeresen zsűriztetjük, minősítő népművészeti bizottság elé visszük munkáinkat a hitelesség megőrzése érdekében.

A legfontosabb mégis, ha Karcagon, a Nagykunságon, a „mieinknek” mutathatjuk meg a kunhímzéseket, mert hisszük, hogy nekik a legfontosabb látni, hogy nem vész el ez a kincsünk. Így rendszeresen részt veszünk a karcagi Kun hagyományok napján, a Birkafőző fesztiválokon és ahová a városi művelődési ház szervezésében meghívunk. 2024-ben végre több óvoda és iskola is meghívott bennünket bemutatózni.

2021-ben, egyesületté alakulásunk évében megnyitottuk a Karcagi Kunhímző szobát, önrőből, egy saját házrész felújításával. Fontos volt, hogy legyen egy hely, ahová hívhatjuk a látogatókat akár kiállítást látni, vagy vásárolni. Nagy öröm számunkra, hogy óvodás, iskolás csoportok is meglátogatták kis kiállító szobánkat és iskolai pályázatokhoz is gyűjtöttek anyagot nálunk. Reményünk, hogy a fiatalabb korosztály is lát értéket ebben az eredeti formájában megőrzött nagykunsági gyapjúhímzésben.

Nagy-Pálné Pádár Ágnes

Redemptio

Május 6-án a Karcag Városi Önkormányzat, a Györffy István Nagykun Múzeum és a Nagykunsági Népművészek Egyesülete a jászkun redemptio emléknapja alkalmából megemlékezést rendezett.

Az emléknap alkalmából lezajlott koszorúzáson Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész, emeritus jászkun főkapitány megkondgatta az emlékharangot és a megemlékezők átvonultak a Kováts Mihály Huszárbandérium vezetésével az Erzsébet-ligetbe, ahol felavatásra kerültek kunkapuk.

A tudósra emlékeztek

Karcagon, február 11-én, a 140 éve született Györffy Istvánról emlékeztek meg a Múzeum-parkban álló szobra előtt a Györffy István Katolikus Általános Iskola és Szent Erzsébet Óvoda tanulói, nevelői, a város vezetői, intézmények, civil szervezetek képviselői. Györffy István néprajzkutató 1884. február 11-én született Karcagon, ő volt a budapesti egyetemen a magyar néprajz első professzora, a tudomány egyik hazai megteremtője. Karcagon két intézmény, s utca is viseli a nevét. A neves néprajztudós szobránál a Kunszövetség nevében dr. Pintér Zoltán Árpád önkormányzati képviselő helyezte el a koszorút.

Felhívás

Kérjük, hogy 2025-ben is a Kunszövetséget szíveskedjen támogatni személyi jövedelemadója 1%-ának felajánlásával

Adószámunk: 18237106-1-16

Köszönettel: a Kunszövetség elnöksége

Kun Hírmondó * a Kunszövetség hírlevele * Kiadja a Kunszövetség * Felelős szerkesztő: Daróczi Erzsébet
Szerkesztőbizottság: dr. Fazekas Sándor, F. Kovács Sándor, Fejes György, †Horváth György,
Kun Csaba, dr. Mándoki István, Lesi Árpád, Szépe Ferenc, Bene Sándor, Kecze István, †Sudár István
Szerkesztőség címe: 5300 Karcag, Városháza, Kossuth tér 1., tel.: (59) 500-611
web: www.kunszovetseg.hu, e-mail: kunszovetseg@t-online.hu